

26.8.2020

Kommunförbundet inför budgetförhandlingarna:

Kommunekonomin behöver coronastöd också nästa år – för kommande år behövs en stadig grund

Kommunförbundet föreslår att kommunernas andel av samfundsskatten ska vara förhöjd också år 2021 i syfte att lindra den kommunalekonomiska krisen, trygga välfärdstjänsterna och dämpa trycket på höjda kommunalskatter.

Förhöjningen stärker direkt kommunernas inkomstbas och försvårar inte statens möjligheter att hålla sig inom utgiftsramen. Enligt Kommunförbundets färskva uppskattning, som baserar sig på enkäter bland kommunerna, kommer coronaepidemin att försvaga den kommunala ekonomin med 1,7 miljarder euro år 2021. Merparten av försvagningen beror på att skatteinkomsterna minskar.

Coronaepidemin har redan i år kraftigt påverkat kommunernas ekonomi och trots statens stödåtgärder lett till både minskade inkomster och ökade utgifter. I bakgrunden finns en djup och delvis strukturell obalans mellan inkomster och utgifter i kommunekonomin. I budgetförhandlingarna måste man därför sätta igång en beredning för att på ett bestående sätt stärka kommunernas inkomstbas genom att en del av kapitalskatterna styrs till kommunerna.

I detta läge bör kommunerna inte återkrävas på de uppskattningsvis 130 miljoner euro som i år betalas för att fylla ut skattebortfallet till följd av företagens uppskov med skattebetalningen.

Det är bra att kommunallagen håller på att ändras så att kommunernas skyldighet att täcka underskott blir flexibel, då coronaepidemin gett upphov till en helt exceptionell och oförutsedd situation.

I den kommunala arbetsmarknadsuppgörelsen slopades det mesta av arbetstidsförlängningen som införts på grund av konkurrenskraftsavtalet. Den statsandelsnedskärning på över 234 miljoner euro som gjorts till följd av arbetstidsförlängningen bör nu därför upphävas. Annars skulle staten i strid med regeringsprogrammet skära ned den statsandelsfinansiering som är riktad direkt till kommunal basservice.

Staten måste förhålla sig återhållsamt till nya och utvidgade uppgifter för kommunerna. Om kommunerna ges nya eller utvidgade uppgifter måste de få full kompensation för kostnaderna, liksom för inkomstbortfall till följd av ändrade skattegrunder.

Kommunförbundet vill påskynda en reform av fastighetsbeskattningen. Den har skjutits upp upprepade gånger, vilket förorsakar osäkerhet bland aktörerna. Fastighetsbeskattningen behöver bygga på en genomskinlig och godtagbar fastighetsvärdering.

Kommunerna erbjuder lösningar för att främja sysselsättningen

Kommunernas förutsättningar att tillhandahålla sysselsättnings- och företagstjänster måste förbättras. Sysselsättningsförsöken måste inledas friktionsfritt och alla kommuner som ansökt om att få delta bör få göra det. Kommunförbundet förhåller sig i princip positivt till att sysselsättnings- och företagstjänsterna överförs på kommunernas ansvar, bara de incitament- och finansieringssystem som uppgifterna kräver stöder en framgångsrik skötsel av uppgifterna.

Alla kommuner bör få tillgång till arbets- och näringsförvaltningens kunddatasystem, så att de kan bidra till att lösa den allt svårare arbetslöshetssituationen på ett förebyggande sätt. På så sätt kan också resursbristen inom arbets- och näringsförvaltningen lindras och tillgången till tjänster förbättras.

Hållbar stimulering behövs också framöver

Åtgärderna för hållbar stimulering som stöder kommunernas klimat- och sysselsättningsmål bör fortsätta. Finland kan inte uppnå koldioxidneutralitet utan omfattande miljölösningar i kommunerna, till exempel inom markanvändningen, trafiken, byggandet och energiförsörjningen. Samtidigt erbjuder gröna investeringar en plattform för snabbare höjning av sysselsättningen inom den privata sektorn.

Enligt Kommunförbundets utredningar uppskattar särskilt städer med över 100 000 invånare att coronakrisen försinkar deras investeringar i samhällsbyggande. Behovet av stimulering är mest akut inom energi- och inneklimatsrehabiliteringar samt kollektivtrafik, fotgängar- och cykeltrafik. Den kris som coronapandemin orsakat kollektivtrafiken är ännu inte förbi, och det krävs mer finansiering av staten för att den ska kunna lösas. Också medel ur EU:s stimulanspaket bör styras till kommunernas miljöinvesteringar, såsom till fossilfri produktion av fjärrvärme och åtgärder för energieffektivare byggnader.

Vid beredningen av stimulansåtgärderna måste man grundligt höra kommunerna och städerna, eftersom de har en betydande roll då det gäller att främja projekten i samarbete med i synnerhet företagen.

Kommunförbundet betonar att trafiken behöver finansieras på lång sikt och att det behövs en bestående nivåförhöjning för både utvecklingsprojekt och bastrafikledshållningen. Principen om att ”den som drar nytta betalar” får inte leda till praxis som förutsätter att kommunerna deltar i finansieringen av statlig trafikinfrastruktur.